

Czy osoby starsze są świadome zaburzeń węchu? *Are older people aware of olfactory dysfunction?*

Julia Suwalska¹, Agata Machalla², Marta Wruk², Wiktor Pałys²,
Magdalena Pawlaczyk², Aleksandra Suwalska²

¹ Studenckie Koło Naukowe Neuropsychiatryczne, Klinika Psychiatrii Dorosłych, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

² Pracownia Neuropsychobiologii, Katedra Psychiatrii, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

Streszczenie

Wstęp. Związane z wiekiem pogorszenie czynności węchu wywiera negatywny wpływ na jakość życia, stan zdrowia, aktywność fizyczną i funkcjonowanie społeczne osób starszych. W badaniu czynności węchu stosuje się metody obiektywne – zestawy testów węchu oraz subiektywne (wywiad, badania kwestionariuszowe). **Cel.** Celem niniejszej pracy była ocena częstości dysfunkcji węchu oraz porównanie wyników samooceny i obiektywnego pomiaru czynności węchu starszych. Oceniono czułość samooceny węchu (prawdopodobieństwo, że osoby z dysfunkcją węchu ocenią jego funkcję jako zaburzoną) oraz swoistość samooceny (prawdopodobieństwo, że osoby bez dysfunkcji prawidłowo ocenią funkcję węchu jako niezaburzoną). **Materiał i metody.** Do badania włączono 59 osób (10 mężczyzn, 49 kobiet, średnia wieku $66,0 \pm 4,4$) mieszkających w środowisku domowym. Badanie węchu zostało przeprowadzone za pomocą testu Sniffin' Sticks – zestawu pisaków z końcówkami nasączonymi odpowiednimi zapachami. Rezultatem badania był wynik łączny TDI – suma wyników prognozy węchowej, identyfikacji i rozróżniania zapachów. Zaburzenia węchu zdefiniowano jako wynik TDI 30,3 i poniżej. **Wyniki.** W badanej grupie 28 osób miało normalną funkcję węchu, u 31 osób stwierdzono hiposmię. W grupie z zaburzeniami węchu jedynie 7 osób (22,6%) wykazało świadomość obecności dysfunkcji węchu. W grupie bez zaburzeń węchu 23 osoby (86%) oceniły swoją funkcję węchu jako normalną, kolejne 2 osoby (7%) – jako wzmożoną. **Wnioski.** Wyniki badania wskazują na znaczne rozpowszechnienie zaburzeń węchu u osób starszych – u ponad połowy osób badanych stwierdzono upośledzenie funkcji tego zmysłu. Większość badanych z zaburzeniami węchu nie była ich świadoma, zatem funkcji węchu u osób starszych nie można oceniać jedynie na podstawie wywiadu, konieczne jest przeprowadzenie obiektywnego badania. *Geriatrics 2016; 10: 215-221.*

Słowa kluczowe: osoby starsze, czynność węchu, świadomość, Sniffin' Sticks

Abstract

Background. Age-related olfactory impairment negatively influences quality of life, health state, physical activity and functioning of older people. In the assessment of smell function objective (olfactory tests) and subjective (questionnaires and interviews) methods are used. **Aim.** The aim of the study was to assess the prevalence of olfactory dysfunctions and to compare the results of self-assessment and objective measurement of smell in older people. Sensitivity (the probability that individuals with olfactory dysfunctions will identify themselves as having smell problems) and specificity (the probability that persons without smell deterioration will assess their smell as unimpaired) were evaluated. **Material and methods.** Fifty-nine community dwelling older people (10 males, 49 females, mean age 66.0 ± 4.4 years) were enrolled. Sniffin' Sticks – a test based on pen-like odor dispensing devices was used. Results are presented as TDI score, the sum of results obtained for threshold, discrimination, and identification measures. Olfactory dysfunction (hyposmia) was defined as TDI result 30.3 or less. **Results.** In the studied group 28 individuals were normosmics, 31 – had hyposmia. Among people with hyposmia 7 (22.6%) only

were aware of olfactory dysfunction. In the group without smell dysfunction 23 individuals (86%) assessed their smell as normal and 2 (7%) as increased. **Conclusions.** The results point to high prevalence of olfactory dysfunction in older people, observed in more than a half of the studied group. The majority of people with smell impairment were unaware of the dysfunction thus the assessment of olfactory function cannot be based on self-report only and the objective evaluation is necessary. *Geriatrics 2016; 10: 215-221.*

Keywords: older people, olfactory function, awareness, Sniffin' Sticks